

Ústav anglického jazyka a didaktiky

V Praze dne 2. 9. 2013

Oponentský posudek bakalářské práce

Darya Klambotskaya: „Prepositional phrases denoting time and space in British and American English“

Předkládaná práce shrnuje v teoretické části založené na vybrané sekundární literatuře rozdíly v užívání časových a prostorových předložek mezi současnou britskou a americkou angličtinou. V praktické části pak za použití korpusů BNC a COCA ověřuje, zda jsou některé autorkou vybrané rozdíly měřitelné a přináší i další poznatky ohledně použití časových a prostorových předložek.

Teoretický přehled je adekvátní a je i kvalitně zpracován, autorka si také zvládla vhodně omezit okruh zkoumaných jevů pro praktickou část, což není vždy pravidlem. V praktické části pak uplatnila dvě základní metody korpusového výzkumu:

- a) Pomocí slovně-druhového značkování byly vyhledány všechny předložky (u nichž se na značkování šlo spolehnout) v obou korpusech a poté byl srovnán poměr jejich frekvencí. Tím se podařily nalézt rozdíly v užití předložek mezi oběma varietami, aniž by byl výzkum ovlivňován popisem z teoretické části.
- b) Pomocí specifitějších dotazů byly vyhledány vybrané konstrukce popsané v teoretické části a následně byly srovnány výsledky těchto dotazů v obou korpusech.

Obě metody jsou dobře zvoleny s ohledem na otázky položené v úvodu. Mám k nim několik otázek a připomínek, které je možné probrat při obhajobě:

1. Autorka založila srovnání na celých korpusech BNC (100 milionů slov z let 1980s-1993) a COCA (450 milionů slov z let 1990-2012) – nebylo by vhodnější použít z korpusu COCA jen část z let 1990-2003?
2. V popisu první metody autorka uvádí „In practice, all the prepositions (with minimum frequency of 100) are searched for in COCA and BNC and sorted by relevance (using the MI-score).“ (str. 34) – jakým způsobem pracovala při vyhledávání jednoho výrazu (předložky) s MI-score, které je kolokačním měřítkem a vyžaduje tedy srovnání dvou výrazů? Podobně na str. 35 uvádí, že výběr předložek byl proveden na základě „relevance comparison between the two corpora“.¹
3. Na stejné straně v první poznámce pod čarou se píše, že konkordance byly ručně kontrolovány a irelevantní výsledky byly vyřazeny, výsledků v tabulce je ovšem uvedeno několik milionů. Podobně i u ostatních sond by mělo být jasněji popsáno, jak přesně bylo s výsledku nakládáno (co přesně se např. myslí na str. 44 konstatováním only the first 50 collocates in BNC and COCA are analyzed?). Také v poznámce 26 na

¹ Pokud bylo využito funkce srovnání korpusů v rozhraní *corpus.byu.edu*, mohla snad být poněkud matoucí volba třídění – třídí se standardně podle poměru (*RATIO*), ač v příslušném výběru třídění je předvybrána položka *RELEVANCE*.

Ústav anglického jazyka a didaktiky

str. 50 se uvádí, že výsledky byly zkontrolovány ručně a proto nelze jejich celkový počet určit. Čím to? Nehledě na to, že právě počet negativních a pozitivních příkladů by v tomto případě lépe prokázal neplatnost hypotézy CGEL.

4. Na str. 38 pracuje autorka se statistickou významností, což je chvályhodné, nehodilo by se ji ale uvést alespoň u ostatních diagramů, když už ne u všech srovnání?
5. V sondách provedených druhou metodou autorka někdy pracuje při srovnávání s MI-score (např. tab. 17), někdy s váženou frekvencí (např. hist. 2) a někdy s holou frekvencí (např. tab. 32). Jaké ji k tomu vedly důvody?
6. V poznámce 19 na str. 45 se uvádí „Tables 20 and 21 exclude those verbs which take a direct object, e.g. *remember*, *describe*, *forget* and cases when the postmodified nondeictic phrase containing *the* functions as a subject...” – proč jsou monotranzitivní slovesa vypouštěna (přitom např. *say* v tabulce zůstalo) a jakou technikou se povedlo z několika tisíc výsledků vypustit případy dle syntaktického klíče?
7. Byly i ostatní příklady na *till* z BNC (kromě 64 a 65 na str. 53) žánrově specifické? Svědčí to o něčem?
8. Na str. 56 autorka poznamenává, že získala jen velmi malý počet příkladů fráze „in back of“, více výsledků by získala, pokud by hledala i formu se členem „in the back of“, která je častější, ač to její závěry příliš nemění.
9. Podobně na následující stránce by šlo poněkud nepřesvědčivé výsledky (příliš malá frekvence) zlepšit, pokud by autorka použila kromě značky „[d*] – determiner“ také značku „[at*] – article“. Zároveň by snad bylo lepší použít frekventovanější sloveso (např. *be*), než *live* pro tabulky 35 a 36, které má navíc oproti *be* se zkoumanými předložkami poměrně specifické kolokace.

Práce je přehledně členěná (možná by neškodilo více oddělit jednotlivé sondy v praktické části a zpřehlednit prezentaci některých výsledků²), z hlediska jazykového a formulačního ji nelze nic podstatného vytknout (několik drobností jsem vyznačil do výtisku práce).

Celkově je třeba pozitivně hodnotit přínos práce a to jak pro velké množství příkladů a pro (ne)potvrzení několika hypotéz vyšších z teoretické části, tak i pro některá zajímavá a jakoby mimochodem uváděná zjištění (např. sémantická charakteristika sloves na str. 42). Podle mého názoru tedy splňuje všechny podmínky kladené na bakalářské práce.

Práci proto doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením: velmi dobře až výborně.

Mgr. Ondřej Tichý,
Ústav anglického jazyka a didaktiky

² Především v popisu na str. 52 mi není zcela jasné, kolik bylo výsledků celkem a proč byl analyzován uvedený počet.